

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کتبه ، قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتخابات - آگهیهای رسمی و قانونی

سال هفتم

۳ شنبه ۲۸ خرداد ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۴۵

شماره مسلسل ۱۵۶

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۵۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه ۲۱ خرداد

ماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات آقای رئیس راجع باظهار جلسه قبل آقای دکتر بقائی
- ۳- بیانات قبل از دستور- آقایان : صدیقی- دکتر مجتهدی- کشاورز صدر
- ۴- طرح سه فقره سؤال آقایان حاذقی و شوشتری و جواب آنها
- ۵- تقاضای وزیر راه دایر بطرح لایحه برنامه راهسازی
- ۶- طرح هفت فقره سؤال آقایان صفائی و مسعودی و امینی و حاذقی و حائری زاده و جواب آنها
- ۷- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ و ۴۰ و پنج دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

رئیس- صورت قاضین جلسه قبل

قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

- فائیهه با اجازه آقایان : یوسف شکرانی-
 شکرالله صفوی . بالیزی . صاحبجمع .
 اردلان . امیر قاسم فولادوند . سلطان العلماء .
 حسین مکی . دکتر شایگان . خزیمه علم .
 شادلو
 قاضین بی اجازه - آقایان : حسین خاکیباز .
 معبود مسعودی . عباس قبادیان . محمدعلی
 منصف . ابوالفتح قهرمان . دکتر طباطبائی .
 تیمورتاش . آشتیانی زاده . شهاب خسروانی .

- ابتهاج . رضوی . سودآور . طباطبائی .
 بهاد مسعودی
 دیرآمدگان با اجازه آقایان : دکتر
 نبوی آخروقت ۳۰ دقیقه . بهادری ۴۰
 دقیقه . دولت آبادی ۴۰ دقیقه . برومند ۴۰
 دقیقه . دکتر امامی ۲۰ دقیقه . ثقة الاسلامی
 ۳۰ دقیقه . دکتر جلالی ۳۰ دقیقه . نبوی
 ۴۰ دقیقه . دکتر بقائی ۲۰ دقیقه . معین
 زاده یک ساعت و ۳۰ دقیقه
 دیرآمدگان بی اجازه - آقایان :
 حسن مکرّم ۲۰ دقیقه . محمد علی مسعودی
 یک ساعت . حسن اکبر یک ساعت . بوداغیان .
 ۲۰ دقیقه . دکتر کیان ۳۰ دقیقه . سلطانی

حسن ظن به بنده دارند همه وقت با آنها مذاکره شده که برای انجام این امر حیاتی از اختلال امور داخلی چشم پوشی و از آقای دکتر مصدق پشتیبانی بعمل آید صحیح است» دلیل آن مساعدتی است که همیشه در تصویب لوایح دولت فعلی بعمل آمده است .

همین طور که در موضوع ملی شدن نفت مجلس شورای ملی با اتفاق و وحدت نظر اقدام نمود حالاهم همه نمایندگان علاقمند هستند که این کار به نتیجه که سعادت و رفاه و آسایش ملت است استقلال سیاسی کشور را حادری باشد منتهی گردد صحیح است احسنت

صدرزاده- جناب عالی مورد اعتماد همه نمایندگان و ملت هستید .

شوشتری -- این حرفها ملت دیگری دارد .

(۳- بیانات قبل از دستور -

آقایان صدیقی . دکتر مجتهدی

و کشاورز صدر)

رئیس- آقای صدیقی بفرمائید

صدیقی- در لایحه مربوط به تغییر دوماه از قانون انتخابات انجمن شهر که مطرح است بنده بعنوان موافق مشروط ثبت نام کرده بودم تا مطالبی را در این مورد بعرض آقایان نمایندگان محترم برسانم ولی چون چهارمین نفر می باشم که در ستون موافقین اسم نویسی کرده ام و بر طبق معمول پس از صحبت یک موافق و یک مخالف پیشنهاد کفایت مذاکرات خواهد شد و در نتیجه شاید مجال بیفته نرسید تا مطالب خود را عرض کنم لذا امروز بعنوان قبل از دستور ثبت نام نمودم تا آنها به نظر میرسند در این مورد در معرض قضات افکار آقایان

یک ساعت
رئیس - نسبت بصورت مجلس جلسه قبل نظری نیست؟ (گفته شد:خیر) صورت جلسه تصویب شد .

(۲- بیانات آقای رئیس

راجع باظهار جلسه قبل

آقای دکتر بقائی)

رئیس- در جلسه پیش که بمثل کسالت غایب بودم درین نطق قبل از دستور که آقای آزاد می کردند آقای دکتر بقائی گفته اند که این حرفها در منزل من تهیه شده است هر چند موضوع بی اهمیت تر از آن است که لازم باظهاری باشم صحیح است ولی چون در این موقع که کشور ما بواسطه امر مهم اجراء قانون مربوط به نفت که باحیاط و منافع ومصالح ملت ایران مستقیماً ارتباط دارد نیازمند اتحاد و اتفاق است صحیح است- صحیح است» من نمی دانم از این قبیل باظهارات بی اساس و خلاف حقیقت چه منظوری دارند و چه نتیجه می خواهند بگیرند من آقای آزاد را در منزل خود از عید نوروز که تشریف آوردند دیگر ملاقات نکردم و ملاقات منحصر بمجلس مانند سایر نمایندگان بوده است بطور صریح و قطعی می گویم نه تنها این حرفها در منزل من زده نشده کوچکترین اطلاعی هم از این بیانات نداشته ام آقایان محترم به روحیه بنده آشنا هستند که اهل این کارهایی که از فکرهای کوچک سرچشمه می گیرد هیچوقت نبوده و نیستیم احسنت» هر گونه عملی را بصلحت کشور بدانم بدون ملاحظه اظهار و اقدام می کنم من در تمام فراکسیون های مجلس و در بین منفردین دوستان صمیمی دارم که بآنها متقدم و آنها نیز

نماینده کان معتمد بگذارم موضوع انتخابات و اینکه دادن رأی به طبقه باسواد تفویض شود چه در مورد انتخابات انجمن شهر چه در مورد انتخابات نمایندگان مجلس شورای ملی مدتی است مورد بحث می باشد و در نتیجه بحث های مختلف دو نظر در این مورد اکنون وجود دارد که اجمالا متذکر می گردد

۱ - طرفداران تفویض رأی به طبقه باسواد اظهار می نمایند که چون اشخاص ذینفوذ مردم بی سواد را فریب میدهند و بدون اجازه اظهار نظر از طرف آنها ارای نوشته شده منظور خود می خواهند بدست اشخاص می دهند و آنها هم ندانسته بصندوق میریزند و در نتیجه نظر و فکر خود شخص در انتخاب نماینده مملکت عمل نیست پس بهتر است اجازه دادن رأی به آن کسی داده شود که خارج از نفوذ این و آن بتواند طبق عقیده خود در یک مکان خلوتی رأی خود را بنویسد و بصندوق بیفزاید البته این فکر کاملاً صحیح است و بنده هم معتقدم باینست طوری انتخابات جریان یابد که مردم بدون اصرار نظر این و آن رأی خود را به کسی که مورد اعتماد شان است بدهند و اما دسته دیگر استدلال می کنند که اکثر مردم ایران بی سوادند و انتخاب نماینده اولین حق است که قانون اساسی به توده مردم تفویض کرده و نمی شود این حق را از مردم بنام اینکه سواد نوشتن ندارند گرفت و در انحصار یک عده معدودی قرار داد - چه در اینصورت اصل حکومت مردم بر مردم از بین رفته و حکومت در اختیار عده معدودی قرار خواهد گرفت که اقلیت می باشد و این برخلاف اصول مشروطیت است و البته این استدلال هم منطقی و صحیح بوده و باینست مورد توجه قرار گیرد چه آن مردمی که ما می گوئیم بواسطه نداشتن سواد در انتخاب نماینده دخالت نکنند فقط یک نگاه دارد و آن این است که نمی تواند نام شخص مورد نظر خود را بنویسد ولی فهم این را دارد که چه کسی را باینست بنام نماینده برای خود برگزیند پس بقیه بنده باینست راهی در پیش گرفت که جمع بین این دو نظر باشد باین معادله در این مورد فکری هست که بنده در مرض قضاوت آقایان نمایندگان معتمد و افکار عمومی قرار میدهم تا روی آن اظهار نظر شود و در صورت صحت و قابل قبول بودن مورد توجه قرار گیرد

انجمن شخصاً خود را معرفی بنماید) معرفی می نماید. منتها انجمن اعلامی نماید که کاندیدای هر محل در موقع معرفی باید علامت مشخصه برای خود انتخاب نماید یا یک قطعه عکس خود را بدست آورد پس از پایان روز مهلت انجمن نظار بوسیله آقای و جرائد در یاد کاندیدای هر محل را در ظرف دوازده روز در تمام حوزه مرتب اعلام میدارد روز اخذ رأی شخص رأی دهنده که صلاحیت آن برای رأی دادن تشخیص داده شده وارد اطاق انجمن می شود و یک ورقه که در روی آن صورت کلیه کاندیدای محل با تصویر کوچک یا علامت مشخصه آنها ثبت شده است گرفته وارد اطاقی که برای نوشتن رأی آماده شده است می شود در آنجا آنکه سواد دارد در مقابل شخص مورد نظر که عکس یا علامت مشخصه او را مشاهده می کند نامش را می نویسد و آنکه سواد ندارد ولی فهم و قدرت تشخیص دارد جلوی کاندیدای مورد نظر خود علامت میگذارد و سپس ورقه را بصندوق میاندازد با این عمل کلیه اهالی مملکت در انتخابات که حق مسلم آنها است شرکت خواهند کرد و هر فردی هم خارج از منطقه نفوذ این و آن رأی خود را به آنکه مورد اعتمادش می باشد خواهد داد این بود نظریه ای که بنده فکر کردم حق را از مردم بنام اینکه سواد نوشتن ندارند گرفت و در انحصار یک عده معدودی قرار داد - چه در اینصورت اصل حکومت مردم بر مردم از بین رفته و حکومت در اختیار عده معدودی قرار خواهد گرفت که اقلیت می باشد و این برخلاف اصول مشروطیت است و البته این استدلال هم منطقی و صحیح بوده و باینست مورد توجه قرار گیرد چه آن مردمی که ما می گوئیم بواسطه نداشتن سواد در انتخاب نماینده دخالت نکنند فقط یک نگاه دارد و آن این است که نمی تواند نام شخص مورد نظر خود را بنویسد ولی فهم این را دارد که چه کسی را باینست بنام نماینده برای خود برگزیند پس بقیه بنده باینست راهی در پیش گرفت که جمع بین این دو نظر باشد باین معادله در این مورد فکری هست که بنده در مرض قضاوت آقایان نمایندگان معتمد و افکار عمومی قرار میدهم تا روی آن اظهار نظر شود و در صورت صحت و قابل قبول بودن مورد توجه قرار گیرد

بنده عرض می کنم که انجمن نظار یک ماه قبل از شروع اخذ آراء اعلام نماید که کاندیدای انتخاباتی هر منطقه خود را به انجمن طبق همان نظر پیش بینی شده (کاندیدای محل را صد نفر یا اعضاء معرفی می کنند و باینکه بپراختن بصلتی بصندوق

قرار گیرد در جلسه گذشته در خصوص نواقص دانشگاه تبریز و مستحبات دانشجویان و اولیای دانشگاه تذکراتی داده شد اینک بنده اجازه می خواهم چند کلمه از نامه استاندار آذربایجان که در روز سیده و مؤیدیانات اظهار شده و خطاب جناب آقای وزیر فرهنگ است برای اطلاع آقایان نمایندگان معتمد و اینکه از طرف کار دستگاہهای دولتی واحدی اطلاع حاصل فرمایند قرائت مینمایم بطوری که طی هشت ماه اخیر مرتباً گزارش شده دانشگاه پزشکی تبریز دارای نواقصی است که انجام آن منحصراً در دست ادارات مرکزی وزارت فرهنگ می باشد منجمه موضوع استخدام استادان خارجی است که مراتب طی شماره های (۲۵) شماره نامه های یاد آوری شده و هنوز هم در محل خالی جهت استخدام استادان خارجی در بودجه دانشگاه موجود میباشد که از مدت ها قبل بلا استفاده مانده است برای تدریس موادی که اعزام استاد مربوطه از دانشگاه تهران امکان داشت طی شماره (هشت شماره) وزارت فرهنگ و دانشگاه و دانشگاه پزشکی تهران نوشته شده ولی تاکنون نتیجه حاصل نگردیده

آقایان نمایندگان معتمد ملاحظه می فرمایند کلیه اهالی ترین مأمور دولت در یک استان قریب ۵۰ نام و تلگراف و تقاضا بوزارت فرهنگ برای استخدام و اعزام استاد و همچنین تکمیل لابراتوار ارسال می نماید و همه این نامه ها در جاهای همیق وزارتخانه فرور میرود آنوقت در آخر سال وقتی که دانشجویان سال چهارم دانشگاه پزشکی تبریز امتحان نمی دهند و اظهار نارضایتی می نمایند وزارت فرهنگ مأمور می فرستد تا نواقص آنجا را گزارش نماید وزارت فرهنگ باینست متوجه باشد دانشجوی پزشکی برای تحصیل و سائل لازم دارد و بنده در چند جلسه قبل بعنوان قبل از دستور عرض کردم که شاید بدون استاد می توان موادی را تحصیل کرد ولی بدون شاگردی استاد نمیتواند طیب گشت و این جوانانی که امروز فریاد می کشند آقایان وقت ما را چاره ای بود تلف می کنید و چرا اگر دانشگاه باز کرده اید وسائل آنرا تهیه نمیکنید برای اینست که می خواهند از فرصت امروز خود استفاده کنند تا فردا مورد ضمانت قرار نگیرند لذا بنده هم عرض می نمایم که وزارت فرهنگ باینست توجه مخصوص برای رفع نواقص کلیه دانشگاه های پزشکی عملاً مبذول دارد نه اینکه با اعزام مأمور رسیدگی برای مدتی جلوی شکایات را بگیرند چه گزارش مأمور اعزامی کاملتر از آنکه متصدیان مربوط گزارش داده اند نخواهد بود بدینسانه وزارتخانه های مأمور

انجام کار و رفع نواقص پیوسته بقتل و انتقالات مأمورین اشتغال می ورزند چون انتصابات اخیر وزارت فرهنگ کم گویا در میان جامعه فرهنگی با حسن استقبال روبرو نشده باشد لذا بنده انتظار دارم جناب آقای وزیر فرهنگ قبل از همه چیز در سر لوجه برنامه خود به بوداوضاع فرهنگی و رفع نواقص تربیتی را یادداشت فرمایند و همچنین تقاضا دارم همانطور که جناب آقای استاندار آذربایجان در بیان نامه خود متذکر شده اند مفاد نامه ایشان را در هیئت دولت مطرح و هر چه زودتر نسبت بآن اتخاذ تصمیم فرمایند و دیگر منظور دریافت گزارش تازه ای از مأمور نشوند چه آنچه ما مطالبیم گزارش تنها نیست بلکه رفع نکات مورد اشاره در گزارشات است که اینک در اختیار وزارت فرهنگ میباشد رئیس - آقای دکتر مجتهدی - قبلاً از اینک برخلاف نظام نامه مجلس رفتار کرده و وسط صحبت آقای کندی ای عصبانی شده و جملاتی مابین ما رد و بدل شد بی اندازه متأثر و متأسف (احسن) و هلت هصبانیت اینجانب این بود که علاوه بر اینجانب پنج نفر دیگر از نمایندگان معتمد آذربایجان نیز همانروز از تبریز مراجعت کرده بودند و بهتر این بود که نماینده معتمد قبل از شروع به صحبت با آقایان تماس و مذاکره می کردند و حقایق برای ایشان کشف میشد و این رفتار عدم همکاری هلت هصبانیت اینجانب شد در مسافرت اخیر خود با همکاران عزیزم آقایان دکتر سید امامی و پنهانی و نفع الاسلامی بتبریز کاملاً از نزدیک اوضاع آذربایجان را مطالعه کرده ایم و این هر ایضاً من تقریباً نتیجه مطالعات چند روزه است که به حضور آقایان نمایندگان معتمد عرض می دارم

در دوره یازدهم قانونی از مجلس گذشت که پنج نفر از استادان خارجی برای دانشگاه تبریز استخدام شود در صورتی که اعتبار آن از صرفه جوئی خود دانشگاه تأمین شده بود تا حال بیش از سه نفر استخدام نشده و بعضی از دروس بلا متصدی مانده و همچنین برای ساختمان دانشگاه تبریز و تکمیل بیمارستان اعطائی اهل حضرت همایونی اقدام موثری نمی کنند و مقامات مسئول دانشگاه نیز بنبوء خود هیچ اقدامی برای رفع نواقص فرو گذاری نکرده اند من خواستم که بعضی آقایان برسانم و آقایان وزراء مخصوصاً یادداشت فرمایند که در عرض یک سال واقف من خجالت میکشم برای تعقیب یک موضوع و تکمیل نواقص ۱۵ فقره مکاتبه شده و از خاندان شازمو تاریخ آنها خود داری میکنم و من نمی خواهم اینجا تمام نواقص دانشگاه تبریز را عرض کنم هفته گذشته که در عهده آقایان

مخالف مصالحت بعضی از طبقات می باشد و بنابراین این دسته همواره در تلاش هستند و برای مشوب ساختن اذهان همومی مشبث بهر گونه تحریکات و جعل اخبار میشوند اما موضوع دانشگاه باید قبلاً عرض کنم که من برخلاف کسانی که تأسیس دانشگاه را با فقدان وسایل مالی و معنوی فعلی کشور صلاح نمی دانند یکی از طرفداران متعصب این تأسیسات می باشم (صحیح است) خصوصاً برای دانشگاه تبریز که زحمات کشیده ام و دانشجویان را مثل برادر و یک عضو مفید جامعه و امید آینه مملکت می دانم (صحیح است) و هیچوقت نمیتوانم قبول کنم که دانشجویان عزیزمان ملعبه مبارزات سیاسی باشند (صحیح است) ولی برای تأسیس دانشگاه دو شرط لازم میدانم اولاً تأسیس دانشگاه های کوچک و مطابق وضع هر استان مثل دانشگاه های سویس نانیاً تأسیس دانشگاه یک استان باید پس از رفع نواقص دانشگاه دیگر باشد مثلاً همین دانشگاه تبریز که چهار سال از عمر آن می گذرد هنوز نواقص آن رفع نشده سبب تقاضای تأسیس دانشگاه های دیگر در سائر ولایات شروع شده است و این نه بصرفه مملکت است و نه بصرفه ملت

دانشگاه تبریز که مشتمل است بر قسمت ادبیات که وضعیت آن نسبتاً آبرومند و زحمات و خدمات کارکنان آن قابل تمجید است (صحیح است) یکی دیگر دانشگاه پزشکی و توابع که نواقص زیاد دارد و تقاضای دانشجویان دانشگاه سه قسمت است استخدام استادان خارجی و تأسیس یا تکمیل آزمایشگاهها و بیمارستانها برای مطالعات بالینی که هر سه قسمت آن کاملاً بامورد است

در دوره یازدهم قانونی از مجلس گذشت که پنج نفر از استادان خارجی برای دانشگاه تبریز استخدام شود در صورتی که اعتبار آن از صرفه جوئی خود دانشگاه تأمین شده بود تا حال بیش از سه نفر استخدام نشده و بعضی از دروس بلا متصدی مانده و همچنین برای ساختمان دانشگاه تبریز و تکمیل بیمارستان اعطائی اهل حضرت همایونی اقدام موثری نمی کنند و مقامات مسئول دانشگاه نیز بنبوء خود هیچ اقدامی برای رفع نواقص فرو گذاری نکرده اند من خواستم که بعضی آقایان برسانم و آقایان وزراء مخصوصاً یادداشت فرمایند که در عرض یک سال واقف من خجالت میکشم برای تعقیب یک موضوع و تکمیل نواقص ۱۵ فقره مکاتبه شده و از خاندان شازمو تاریخ آنها خود داری میکنم و من نمی خواهم اینجا تمام نواقص دانشگاه تبریز را عرض کنم هفته گذشته که در عهده آقایان

نمایندگان معتمد آذربایجان در تبریز بودم تمام نواقص دانشگاه و مستحبات استادان و دانشجویان را یادداشت کرده و روز شنبه خدمت جناب آقای وزیر فرهنگ ارائه دادیم و معظمله دستورات لازم صادر فرمودند و برای این مقصود آقای دکتر علی آبادی رئیس تعلیمات عالی را بتبریز اعزام داشتند امیدوارم که این وقعه وزیر معتمد فرهنگ بفل توجه فرموده و نشان دهند که دولت فعلی طرفدار عمل است نه حرف و همچنین دانشجویان را مخاطب قرار داده عرض می کنم که دانشگاه بمنزله خانه شما است همه شماها اعضاء یک خانواده هستید و باید زهر هملی که بضرر دانشگاه باشد پرهیز نمایند و هیچوقت اشخاص غیر صلاحیت دار را میان خود راه ندهند (صحیح است) و یقین داشته باشید که مجلس پشتیبان درخواستهای مشروع و قانونی شما میباشد اما در خصوص اینکه چرا در شهرهای آذربایجان آنقدری که باید با بر اجناسات راجع بملی شدن صنعت نفت نمی شود تصور می نمایم در این قسمت سؤ تفاهاتی حاصل شد عده ای تصور کرده اند در آذربایجان از تظاهرات و میتینگ جلو گیری بعمل می آید یا خدای نکرده آذربایجانیها نسبت به اصل ملی شدن صنعت نفت که یگانه آرزو و آمان ملت ایران است علاقه شدید نشان نمی دهند بنده و خج نفر از نمایندگان معتمد آذربایجان که در تبریز بودیم از نزدیک مشاهده کردیم عموم آذربایجانیان یک دل و یک زبان طرفدار دولت فعلی و با ملی شدن صنعت نفت در تمام کشور صد درصد موافق می باشند (صحیح است) ولی آقایان می دانند که آذربایجانی اهل تظاهر و حرف نیست مرد عمل و بیکار است آذربایجانی از میتینگ و تظاهرات و این قبیل اعمال وحشت دارد که مبادا بعضی از عناصر مشرک از این تجمعات سوء استفاده نمایند و موقعیت زمانی و مکانی هم اجازه این نوع تظاهرات را نمی دهد و در طی تاریخ آذربایجانی امتحان خود را داد و بیشتر از هر استان ایران سده اعمال نفوذ و قدرت خارجی ها را دیده بنابراین تمام جوانان آذربایجانی حاضرند در صورت لزوم تحت فرمان شاهانه برای ریشه کن ساختن اساس استعمار و قدرت خارجیان قدم ببندند عمل گذاشته و جان خود را در این راه فدا کنند (صحیح است) همانطوریکه همکار عزیزم آقای نورالدین امامی در یکی از جلسات مجلس فرمودند چندین هزار تلگراف از جوانان و هشایر آذربایجانی رسیده (صحیح است) که همگی حاکی از آمادگی آنها در برانداختن سلطه و نفوذ بیگانگان و اعطای پرچم سه رنگ ایران می باشد (صحیح است - آفرین)

ضمناً عین بیانیه دانشجویان را که مستحبات خود را نوشته اند تقدیم مقام ریاست می نمایم و همچنین شکایاتی است از کارخانه کبریت سازی تو کلی تبریز که پیش از هفتصد و پنجاه نفر کارگر دارد و دخانیات برای فروش بر حسب تعیملاتی قائل شده این کارخانه هیچگونه توقع مالی ازدولت ندارد جادارد که وزارت دارائی دستوراتی برای ادا دخانیات بدهد و همچنین مستحبات کارگران کارخانه بافندگی ظفر را که کاملاً مشروع است تقدیم می نمایم دیروز نامه ایزد در آقای دکتر محمد زدی که بیمارستانی در نیاوران دارند رسید از قرار معلوم عده ای بیمارستان ایشان ریخته و غارت کرده اند این عمل علاوه بر اینکه از نقطه نظر امنیت عمومی مستحجن است از نظر اخلاق نیز مذموم است ضمناً نامه از زندانیان تبریز رسیده و از آقایان نمایندگان معتمد تقاضای تصویب لایحه تعلیق مجازات زندانیان را خواهانند در خانه بیسابقه جمعیت فداکاران آذربایجان را و همچنین نامه جمعیت مسلمانان مبارزان مبنی بر جلوگیری از فعل و انفعالات که راجع بزمن های سیلومی نمایند تقدیم مقام ریاست می نمایم و استدعای بفل توجه را می نمایم رئیس - آقای کشاورز صدر -

جهد ملی پیشقدم بوده اند تزلزل راه نهدب آنچه ممکن است خدای نخواستار مانع پیشرفت منظور ملت ایران شود قوای مسلح خارجی و سر باز و سلاح جنگی نیست بلکه ایادی خبیثه شرکت سابق نفت یعنی مار هائی است که در آستین خود ماخته و منتظر فرصت هستند که نیش زهر آلود خود را بوضع فرو کنند و قبل از وصول به آمل ملی ما را از ایاری در آورند قاطبه ملت ایران و مخصوصاً نمایندگان مجلس شورای ملی و سنا باید باین نکته توجه داشته باشند مبدا دشمن از تشتت فکر آنها استفاده کند و اسباب تأخیر کار فراهم شود و آفات تأخیر دامنگیر ما شده خدای نخواستار این امر حیاتی بیوانمی بر خورد نماید ملیون ایران وجهه ملی و دولت دکتر مصدق از آمل ملت ایران بخوشی مطلع هستند و قدمی از آنچه ملت ایران میخواهد فرا ننگذاشت و نخواهد گذاشت چنانکه در تمام اقداماتی که تاکنون بعمل آمده صریحاً بشرکت سابق نفت گفته و نوشته اند که هیچگونه سازش و حتی مذاکره ای جز در حدود قوانین راجع بملی شدن صنعت نفت و اجرای آن صورت پذیر نیست و تنها با این شرایط است که دولت ایران نمایندگان شرکت سابق نفت را می پذیرد و با آنها وارد مذاکره می شود و بالجمله جز با قطع ید شرکت سابق و ملی شدن صنعت نفت بدون هیچ قید و شرطی منظور ملت و دولت ایران تأمین نخواهد شد رجاء و اتق دارم که ملت مسلمان ما تاوصول به هدف منظور قهروری بخورد راه نخواهد داد و مخصوصاً هر گونه تفرقه و اختلاف اجتناب خواهد کرد و در ایام و اهتامدی که تاکنون نسبت بخد متکذران خود و مجاهدین راه حق ابراز داشته بایداری خواهد نمود و آمل ملت ایران عقرب بر آورده خواهد شد خریداریات و ملت و مملکت را از خلاق عالم ترازه مسئله دارم والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته سید ابوالقاسم کاشانی همیشگوار حضرت آیت الله کاشانی که مورد احترام ملت ایران و مجلس ایران و تمام مردم ایران و دولت و ملت های مسلمان است فرموده اند بنده هم قطع و یقین دارم که در این راه هیچکس اختلاف و لوا اختلافات خصوصی داشته باشند پیش نخواهند آورد هیچکس منکر نیست که کشور ما اکنون بیش از هر دوره محتاج با اتفاق و اتحاد است و بروز ظهور این اتحاد و هم آهنگی در سیاست خارجی و در مقابل مدعیان بیگانه ما برنده ترین حرب فتح و پیروزی ملت ایران خواهد بود شاهد بارز برجسته آن نهضت ملی سر تا سری هم طبقات مردم در تمام کشور بود که برای استیفای حقوق غصب شده مردم ایران

نمایندگان معتمد آذربایجان در تبریز بودم تمام نواقص دانشگاه و مستحبات استادان و دانشجویان را یادداشت کرده و روز شنبه خدمت جناب آقای وزیر فرهنگ ارائه دادیم و معظمله دستورات لازم صادر فرمودند و برای این مقصود آقای دکتر علی آبادی رئیس تعلیمات عالی را بتبریز اعزام داشتند امیدوارم که این وقعه وزیر معتمد فرهنگ بفل توجه فرموده و نشان دهند که دولت فعلی طرفدار عمل است نه حرف و همچنین دانشجویان را مخاطب قرار داده عرض می کنم که دانشگاه بمنزله خانه شما است همه شماها اعضاء یک خانواده هستید و باید زهر هملی که بضرر دانشگاه باشد پرهیز نمایند و هیچوقت اشخاص غیر صلاحیت دار را میان خود راه ندهند (صحیح است) و یقین داشته باشید که مجلس پشتیبان درخواستهای مشروع و قانونی شما میباشد اما در خصوص اینکه چرا در شهرهای آذربایجان آنقدری که باید با بر اجناسات راجع بملی شدن صنعت نفت نمی شود تصور می نمایم در این قسمت سؤ تفاهاتی حاصل شد عده ای تصور کرده اند در آذربایجان از تظاهرات و میتینگ جلو گیری بعمل می آید یا خدای نکرده آذربایجانیها نسبت به اصل ملی شدن صنعت نفت که یگانه آرزو و آمان ملت ایران است علاقه شدید نشان نمی دهند بنده و خج نفر از نمایندگان معتمد آذربایجان که در تبریز بودیم از نزدیک مشاهده کردیم عموم آذربایجانیان یک دل و یک زبان طرفدار دولت فعلی و با ملی شدن صنعت نفت در تمام کشور صد درصد موافق می باشند (صحیح است) ولی آقایان می دانند که آذربایجانی اهل تظاهر و حرف نیست مرد عمل و بیکار است آذربایجانی از میتینگ و تظاهرات و این قبیل اعمال وحشت دارد که مبادا بعضی از عناصر مشرک از این تجمعات سوء استفاده نمایند و موقعیت زمانی و مکانی هم اجازه این نوع تظاهرات را نمی دهد و در طی تاریخ آذربایجانی امتحان خود را داد و بیشتر از هر استان ایران سده اعمال نفوذ و قدرت خارجی ها را دیده بنابراین تمام جوانان آذربایجانی حاضرند در صورت لزوم تحت فرمان شاهانه برای ریشه کن ساختن اساس استعمار و قدرت خارجیان قدم ببندند عمل گذاشته و جان خود را در این راه فدا کنند (صحیح است) همانطوریکه همکار عزیزم آقای نورالدین امامی در یکی از جلسات مجلس فرمودند چندین هزار تلگراف از جوانان و هشایر آذربایجانی رسیده (صحیح است) که همگی حاکی از آمادگی آنها در برانداختن سلطه و نفوذ بیگانگان و اعطای پرچم سه رنگ ایران می باشد (صحیح است - آفرین)

بسم الله الرحمن الرحيم وصلي الله على محمد وآله الطاهرين در اینموقع که بفضل الهی کار رفت در شرف انجام است و نمایندگان شرکت سابق نفت برای فیصله دادن باین امر به ایران آمده اند لازم دانستم : اردن دینی و ملی خود را بوضع خظیر مملکت و عظمت کاری که نزدیک است متوجه نموده همگی آنها را بار دیگر با اتفاق و اتحاد دعوت کنم

اتفاق کلمه وحدت نظر شما کار باین عظمت را بدون الله باینجا رسانیده که اگر چند صباح دیگر همین سراط مستقیم را دنبال کنید و در احقاق حقوق از دست رفته خود استقامت و یافشاری نماید دشمن دیرینه شما مقهور و ملت ایران انشاء الله مظفرو منصور خواهد شد

این حقیقت را مخالفین شما میدانند و بهمین مناسبت تمام قولی خود را برای تفرقه انداختن بین شما بیکار میبرند برادران ایسانی و ایرانی من هوشیار باشید فریب نخورید و در اعتماد خود بآنها که در این

جهد ملی پیشقدم بوده اند تزلزل راه نهدب آنچه ممکن است خدای نخواستار مانع پیشرفت منظور ملت ایران شود قوای مسلح خارجی و سر باز و سلاح جنگی نیست بلکه ایادی خبیثه شرکت سابق نفت یعنی مار هائی است که در آستین خود ماخته و منتظر فرصت هستند که نیش زهر آلود خود را بوضع فرو کنند و قبل از وصول به آمل ملی ما را از ایاری در آورند قاطبه ملت ایران و مخصوصاً نمایندگان مجلس شورای ملی و سنا باید باین نکته توجه داشته باشند مبدا دشمن از تشتت فکر آنها استفاده کند و اسباب تأخیر کار فراهم شود و آفات تأخیر دامنگیر ما شده خدای نخواستار این امر حیاتی بیوانمی بر خورد نماید ملیون ایران وجهه ملی و دولت دکتر مصدق از آمل ملت ایران بخوشی مطلع هستند و قدمی از آنچه ملت ایران میخواهد فرا ننگذاشت و نخواهد گذاشت چنانکه در تمام اقداماتی که تاکنون بعمل آمده صریحاً بشرکت سابق نفت گفته و نوشته اند که هیچگونه سازش و حتی مذاکره ای جز در حدود قوانین راجع بملی شدن صنعت نفت و اجرای آن صورت پذیر نیست و تنها با این شرایط است که دولت ایران نمایندگان شرکت سابق نفت را می پذیرد و با آنها وارد مذاکره می شود و بالجمله جز با قطع ید شرکت سابق و ملی شدن صنعت نفت بدون هیچ قید و شرطی منظور ملت و دولت ایران تأمین نخواهد شد رجاء و اتق دارم که ملت مسلمان ما تاوصول به هدف منظور قهروری بخورد راه نخواهد داد و مخصوصاً هر گونه تفرقه و اختلاف اجتناب خواهد کرد و در ایام و اهتامدی که تاکنون نسبت بخد متکذران خود و مجاهدین راه حق ابراز داشته بایداری خواهد نمود و آمل ملت ایران عقرب بر آورده خواهد شد خریداریات و ملت و مملکت را از خلاق عالم ترازه مسئله دارم والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته سید ابوالقاسم کاشانی همیشگوار حضرت آیت الله کاشانی که مورد احترام ملت ایران و مجلس ایران و تمام مردم ایران و دولت و ملت های مسلمان است فرموده اند بنده هم قطع و یقین دارم که در این راه هیچکس اختلاف و لوا اختلافات خصوصی داشته باشند پیش نخواهند آورد هیچکس منکر نیست که کشور ما اکنون بیش از هر دوره محتاج با اتفاق و اتحاد است و بروز ظهور این اتحاد و هم آهنگی در سیاست خارجی و در مقابل مدعیان بیگانه ما برنده ترین حرب فتح و پیروزی ملت ایران خواهد بود شاهد بارز برجسته آن نهضت ملی سر تا سری هم طبقات مردم در تمام کشور بود که برای استیفای حقوق غصب شده مردم ایران

وخلع بد شرکت سابق نفت بوجود آمد
ومجلسین شورای ملی و سنا با اتفاق تمایل
ملتان را بصورت قانون تصویب کردند
و آقای دکتر مصدق را که برجسته ترین رجال
ملی ما است مأمور اجراء این امر نمودند و
اکنون انجام آرزوی مردم دارد آخرین
لحظات خود را طی میکنند.

در این موقع که از طرفی هیئت مدیره
موقت و نمایندگان کمیسیون مختلط برای
اجراء قانون بجنوب رفته اند و مورد
استقبال بی نظیر تمام افراد مردم و برادران
کارگرم قرار گرفته اند و از طرف دیگر
نمایندگان شرکت سابق نفت را سبیل
خروشان احساسات ملت ایران و ندای حق و حقیقت
برای تمکین از حقوق حقه ملت مظلوم ایران
بسوی تهران کشانیده بار دیگر باید با
وحدت کلمه و اتفاق قول حربی کمیسیون
مختلط و دولت را برای قطع يد غاصب
حقوق ملت ایران تیزتر و برنده تر ساخت
هیچکس منکر نیست که ما باید با دولت
انگلستان مانند سایر دول دوستی متقابل
داشته باشیم بلکه کمال علاقه را باین امر
داریم اما دولت و ملت انگلستان هم باید
اگر طالب این دوستی است موجبات
کدورت و اسباب اختلاف ملت ایران و
دولت انگلستان را که عبارت از وجود
شرکت سابق نفت است از میان بردارد
و بدین وسیله احساسات محبت آمیز ملت
کهنسال ایران را بانگلستان جلب نماید.

ملت و دولت انگلستان که معروف
بهوش و ذکاوت است در دنیای امروز که
همه چشمها نگران آنست باید منکر این
حقیقت نشود که دیگر نمیتوان خون ملتی
که قافله سالار تمدن بشر بوده و اکنون
بأسفت ترین شرایط زنده گانی می کند
گرفت و صاحبان سهام شرکت نفت که از
کثرت فربه ای مبتلا بفشار خون شده اند
تزیق نمود.

ما برای اثبات حسن نیت از ذکر
مظالم شرکت سابق نفت بملت ایران و
تشریح سیاست خانمان بر انداز آن فلا
خودداری می کنیم و هیئت سربسته به
نمایندگان آن شرکت که بطهران آمده
اند می گوئیم بملت ایران باید زنده بماند
بشرکت سابق نفت والا جمع این دو با
هر شرایطی که باشد محال است.

بنده هرايض خانه پیدا کرد و يك
نكته ای است که بعضی آقایان معترم می
رسانم اولاً يك تلگرافی از روزنامه باختر
برای بنده فرستاده بودند که شخصی
تلگراف کرده است که من حاضرم خانه ام
را بفرشم و بدولت برای کار گشائی این
امر مهم ملی بدمم همین تلگراف را تقدیم

جناب آقای رئیس می کنم مطلب دیگری
که خود بنده توجه داشتم و البته حضرت
آقای قائم مقام الملک یاد آوری کردند و
امر فرمودند بنده یاد آور شوم این بود
که در مجلس سنا مشاهده شد که در
موقع مذاکره در طرحی که راجع به
مشروبات الکلی مطرح است در آنجا
يك عنواناتی شده بود مبنی بر اینکه منع
بیاله فروشی بشود بنده خواستم بعضی
آقایان برسانم که این قبیل طرحها باین
عنوان صحیح نیست زیرا این امر خلاف
شرع است و حرام است و بنایستی که جزئی
از آنرا منع کرد (شوشتری - اسلامتو
است) بطور کلی ساختن و فروختن و
نوردن آن ممنوع است (صحیح است)
و باید دولت هر اقدام اجرائی که می خواهد
بکند راجع باصل موضوع بکند مربوط
به بیاله فروشی و غیر بیاله فروشی نیست
(صحیح است) يك نکته دیگری را عرض
کرده و برایش خود خانم همدم و آن
ایشته که باین فقره و بدبختی که ما و خزان
مملکت داریم مصلحت نیست که بتوان
کفرانس یونسکو اشخاصی را بفرستند
وروزی چندین لیره بآنها بدهند که این
يك نوع تقنی است این را بنده بدولت
یاد آور می شوم و متذکر می گردم که از
این قبیل امور اگر حتی المقدور جلوگیری
شود بهتر است يك نامه شر گشاده ای
است که آقای مکرم داده اند راجع به
کارگران جلب توجه دولت را در این
زمینه می کنم و تلگرافی را هم جناب آقای
مخبر فرمندی داده اند این را هم که راجع
بتقویت دولت و دعوت باتحاد و خصوصاً
اعضای جبهه ملی که از طرف مردم و ملیون
همدان شده است تقدیم مقام ریاست می
کنم (شوشتری - ولی آقای کشاورز صدر
این اتحاد دوسر دارد) اصولاً بنام الشيطان
الرجیم

۴- طرح سه هفته سوال
آقایان: حاذقی و شوشتری
و جواب آنها

رئیس - بطوریکه آقایان استحضار
دارند امروز برای سؤالات آقایان معین
شده بنابراین سؤالات بترتیب مطرح می
شود، آقای حاذقی بفرمائید

حاذقی - سؤالی که اینک مطرح
است از دوره ۱۴ مجلس شورای ملی همواره
از رؤسای دولت های وقت شده و من اینک
تشکر می کنم که برای اولین بار دولت
جناب آقای دکتر مصدق که در همین حال
وارث جواب دادن و پاسخ گوئی سؤالات
های دولتهای دیگر هم بوده اند برای

پاسخ حاضر شده اند درست بخاطر آقایان
محترم هست که در دوره ۱۴ این موضوع
مطرح شده که عطف بتصویب قانونی از
طرف مجلس شورای ملی وزارت فرهنگ
و دانشگاه تهران مکلف شدند بتقاضای
حجت فارغ التحصیلان دوره دانشگاه حقوق
قسمت تکمیلی و دوره اجتهادی حقوق ایران
را هم در دانشگاه تشکیل بدهند این
تقاضا مبتنی بر این اصل بود که بتدریج در
دستگاه فرهنگی ایران و دانشگاه ایران
تکاملی دست داده بود و میتوانست بودیم
که دوره اجتهادی رشته های پزشکی ...
(در این موقع ساعت ۱۰ و پنج دقیقه صبح
آقای رئیس صندلی ریاست را ترک و آقای
نورالدین امام (نایب رئیس) جلسه را اداره
نمودند)

نایب رئیس - آقای حاذقی تأمل
بفرمائید اکثریت نیست (بس از چند دقیقه
اکثریت حاصل شد) بفرمائید
حاذقی - ما توانسته بودیم دوره
تخصص و دکترای دانشگاه پزشکی و
همچنین دانشگاه ادبیات و یاره ای از رشته
های دیگر را در دانشگاه تهران تأسیس
بکنیم قانون مصوب مجلس شورای ملی دو
سه سال در دانشگاه تهران وزارت فرهنگ
موقوف ماند و اجرا نشد دلائلی که اضافه می
کردند آماده نبودن وسائل کار از قبیل
استاد و کتابسایر موارد و لوازم ضروری
تأسیس این دوره بود بهرور ایام این وسائل
هنه جمع وجور شد و آماده گردید و
توانستیم از خارج بمقدار کافی کتاب وارد
کنیم و نیز اساتیدی برای این دوره انتصاب
شدند و مقدمات کار همه جمع و جور شد
بالاخره در آغاز دوره پانزدهم مجلس
شورای ملی یعنی چهار سال قبل این دوره
افتتاح یافت و در نتیجه در حدود چند صد
نفر از جوانان فارغ التحصیل های دانشگاه
حقوق ایران در دوره اجتهادی و تکمیلی
اسم نوشتند و شروع با استفاده کردند و از
این راه فوائد مهمی برای فرهنگ کشور
تأمین شد یکی از فوائد این بود که همه
ساله عده زیادی ...

نایب رئیس - آقای حاذقی تأمل
بفرمائید اکثریت نیست این عمل آقایان
تأسف آور است مجلس هر سه دقیقه از
اکثریت میافتد.
رئیس - برای اینکه سؤالات مفصل
است (بس از حصول اکثریت)
نایب رئیس - آقای حاذقی بفرمائید
حاذقی - فائده اولی این بود
که همه ساله عده زیادی از جوانان
کشور برای فرا گرفتن این رشته
اروپا می رفتند و مبالغ زیادی از خزانه مملکت

برای اینکار خارج میشد در صورتیکه
هیچ ضرورتی نداشت ما که میتوانستیم
در کشور خودمان وسایل فنی برای دانشکده
پزشکی و غیره فراهم بکنیم و دوره
دکترای طب حاشته باشیم بطریق اولی
می توانستیم برای دوره اجتهادی حقوق
که هارست از فرا گرفتن مواد و مطالب
لازمی که با فقه ایران و حقوق مدنی
ایران وفقه اسلامی و سایر مسائل حقوقی
سر و کار داشته باشیم مضافاً اینکه
مرتب از طرف وابسته های فرهنگی ایران
در اروپا گزارش می رسید که عده زیادی
همه ساله با اروپا می آیند و در يك مؤسسات
فرهنگی بنام دوره دکترای اسم نویسی می
کنند و بعد از مدت کم و کوتاهی يك
گواهی نامه ای هم تحصیل میکنند و به
ایران می آیند و بتدریج سطح علم و دانش
و فرهنگ در ایران تنزل میکنند و برای
ایران و ایرانی ننگ است که مجتهدان حقوق
او در دانشگاه های پاریس و لندن تهیه
شود در جائیکه ما دارای علمای عالی
مقامی در رشته حقوق و مسائل مختلف
متعلق بدوره دکترای حقوق هستیم؛
بعد از تأسیس این دوره بطور کلی رضایت
مردم ملاحظه به این قسمت تأمین شد ولی
طولی نکشد بعد از چهار پنج ماه يك
یاره این کلاس و این دوره را تعطیل
کردند در حالی که عده ای برای طی
تحصیل هر کدام هزار ریال بتوان حق
ورودی بدانشکده حقوق تسلیم کرده
بودند و وسایل کار خودشان را از قبیل
کتاب و غیره تهیه کرده بودند وقتی
بدانشگاه مراجعه شد علت پرسیده شد
گفتند که بعضی از این داوطلبین رعایت
نظم و ترتیب دانشگاهی را نمیکنند و
این موجب کمال تأسف شد دستگاه دولت
بجای اینکه ایجاد نظم و ترتیب بکنند
يك مؤسسه علمی و دینی را تعطیل کرد
و چنانکه فی المثل همین دیروز بود شنیده
شد که شاگرد های يك قسمت از سال
ششم اعصاب کرده اند و دست از تحصیل
برداشته اند و امتحان نداده اند بنا بر این
تأمین شد یکی از فوائد این بود که همه
ساله عده زیادی ...

نایب رئیس - آقای حاذقی تأمل
بفرمائید اکثریت نیست (بس از چند دقیقه
اکثریت حاصل شد) بفرمائید
حاذقی - ما توانسته بودیم دوره
تخصص و دکترای دانشگاه پزشکی و
همچنین دانشگاه ادبیات و یاره ای از رشته
های دیگر را در دانشگاه تهران تأسیس
بکنیم قانون مصوب مجلس شورای ملی دو
سه سال در دانشگاه تهران وزارت فرهنگ
موقوف ماند و اجرا نشد دلائلی که اضافه می
کردند آماده نبودن وسائل کار از قبیل
استاد و کتابسایر موارد و لوازم ضروری
تأسیس این دوره بود بهرور ایام این وسائل
هنه جمع وجور شد و آماده گردید و
توانستیم از خارج بمقدار کافی کتاب وارد
کنیم و نیز اساتیدی برای این دوره انتصاب
شدند و مقدمات کار همه جمع و جور شد
بالاخره در آغاز دوره پانزدهم مجلس
شورای ملی یعنی چهار سال قبل این دوره
افتتاح یافت و در نتیجه در حدود چند صد
نفر از جوانان فارغ التحصیل های دانشگاه
حقوق ایران در دوره اجتهادی و تکمیلی
اسم نوشتند و شروع با استفاده کردند و از
این راه فوائد مهمی برای فرهنگ کشور
تأمین شد یکی از فوائد این بود که همه
ساله عده زیادی ...

يك سؤالی فرمودید (اسلامی - نفی صد
تومان گرفته اند) اجازه بفرمائید آقای
عباس اسلامی يك سؤالی آقای حاذقی
فرموده اند بنده جوابی عرض میکنم
آقایان توضیحاتی اگر دارند تشریف
بیآورند بفرمائید بنده هم با کمال
دقت یادداشت میکنم بعضی آقای نخست
وزیر و آقای وزیر فرهنگ میرسانم (امامی
اهری - مربوط بدولت شایسته شما باید
عمل کنید باید اصلاح کنید) بهر صورت
سابقه امر همین است که بعضی رسید مح-
الوصف برای سال تحصیلی آینده دولت
اقدام خواهد کرد و الان هم آقای حاذقی
میدانند که آخر سال تحصیلی است از
سال تحصیلی آینده دولت اقدام کرده و
نتیجه اش را بعضی مجلس شورای ملی
میرساند.

نایب رئیس - آقای حاذقی
حاذقی - اگر همانطور که آقای
معاون پارلمانی نخست وزیر فرمودند از
سال آینده اقدام خواهد شد نظر بنده همین
میشود و رفع اشکال میشود ولی این را
عرض کنم که فارغ التحصیل های دانشگاه
حقوق غیر از شاگرد های متوسطه هستند
برای اینکه اینها دوره عالی خوانده اند
و دارای لسانیه هستند و در هر حال بایستی
تسلیم مقررات دانشگاه باشند منتهی وزارت
فرهنگ باید آنقدر قدرت داشته باشد که
قانون را اجرا کند نه اینکه بااستناد
اینکه کسی اعصاب کرد دانشگاه و مرسه
را تعطیل کند.
نایب رئیس - آقای شوشتری
شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم
نایب رئیس - توجه دارم مربوط
بکدام سؤال شما است؟
شوشتری - بله راجع به مالیات
اتباع و تجار ایرانی است توجه بفرمائید بنده
تقریباً قریب ۲۴ و ۲۵ سؤالات از دولت های وقت
کرده بودم که تا دولت آقای دکتر مصدق
بطول انجامیده مثل سایر سؤالات نمایندگان
مجلس شورای ملی. شاید بفهمم مزاج
تصور کردند که چون سؤال حرام است از
این جهت نباید جوابی بدهند. بجز سؤالات
بنده این بود که اطلاع یافتیم عده زیادی
از تجار و متسکین ایران در خارج از
ایران در آلمان و فرانسه و انگلستان و
شهرهای تجاری آنها از قبیل هامبورگ
و غیره تجارت هائی دارند و صادرات ایران
بدست آنها میرسد ولی نموده پرداخت
مالیات بررد آمد که متمتعند و بهره مندند
از ملت ایران و دین اسلام و از حمایت
دولت نمی دانم چه جور است و چه جور مالیات
میردازند (اسلامی - باید تاجر صادر کننده
را تشویق کرد) اهم از اینکه من موافق

نایب رئیس - آقای حاذقی
حاذقی - اگر همانطور که آقای
معاون پارلمانی نخست وزیر فرمودند از
سال آینده اقدام خواهد شد نظر بنده همین
میشود و رفع اشکال میشود ولی این را
عرض کنم که فارغ التحصیل های دانشگاه
حقوق غیر از شاگرد های متوسطه هستند
برای اینکه اینها دوره عالی خوانده اند
و دارای لسانیه هستند و در هر حال بایستی
تسلیم مقررات دانشگاه باشند منتهی وزارت
فرهنگ باید آنقدر قدرت داشته باشد که
قانون را اجرا کند نه اینکه بااستناد
اینکه کسی اعصاب کرد دانشگاه و مرسه
را تعطیل کند.

نایب رئیس - آقای حاذقی
حاذقی - اگر همانطور که آقای
معاون پارلمانی نخست وزیر فرمودند از
سال آینده اقدام خواهد شد نظر بنده همین
میشود و رفع اشکال میشود ولی این را
عرض کنم که فارغ التحصیل های دانشگاه
حقوق غیر از شاگرد های متوسطه هستند
برای اینکه اینها دوره عالی خوانده اند
و دارای لسانیه هستند و در هر حال بایستی
تسلیم مقررات دانشگاه باشند منتهی وزارت
فرهنگ باید آنقدر قدرت داشته باشد که
قانون را اجرا کند نه اینکه بااستناد
اینکه کسی اعصاب کرد دانشگاه و مرسه
را تعطیل کند.
نایب رئیس - آقای شوشتری
شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم
نایب رئیس - توجه دارم مربوط
بکدام سؤال شما است؟
شوشتری - بله راجع به مالیات
اتباع و تجار ایرانی است توجه بفرمائید بنده
تقریباً قریب ۲۴ و ۲۵ سؤالات از دولت های وقت
کرده بودم که تا دولت آقای دکتر مصدق
بطول انجامیده مثل سایر سؤالات نمایندگان
مجلس شورای ملی. شاید بفهمم مزاج
تصور کردند که چون سؤال حرام است از
این جهت نباید جوابی بدهند. بجز سؤالات
بنده این بود که اطلاع یافتیم عده زیادی
از تجار و متسکین ایران در خارج از
ایران در آلمان و فرانسه و انگلستان و
شهرهای تجاری آنها از قبیل هامبورگ
و غیره تجارت هائی دارند و صادرات ایران
بدست آنها میرسد ولی نموده پرداخت
مالیات بررد آمد که متمتعند و بهره مندند
از ملت ایران و دین اسلام و از حمایت
دولت نمی دانم چه جور است و چه جور مالیات
میردازند (اسلامی - باید تاجر صادر کننده
را تشویق کرد) اهم از اینکه من موافق

با دولتی با هم یا مخالف باشم باید مملکت
را اعضای مملکت مثل يك خانه که اعضای
خانه باید اداره کنند متسکین و سرمایه
داران و اشخاصی که استفاده از حیثیت مملکت
مبیر نه باید نسبت به آن میزانی که استفاده
برده اند مالیات بدهند تاجر مملکت مثل
حالا حالت تزلزل پیدا نکند و دست دولت
تعی از سرمایه نشود (صحیح است) آنچه
را که تحقیق کردم يك طریق ثابت و يك
اصل مسلمی برای این تجاری که میخواهم
اسم ببرم که خدای نخواسته تصور برود
که من غرض مخصوصی دارم نه خدا شاهد
است از آنوقت برای اینکه این سؤال را
تاریخش را بخوانید معلوم میشود نظر این
برده است که تمام افراد ایرانی که غیر از
مملکت ایران از مال این مملکت از حیثیت
این مملکت از تند کرده این مملکت استفاده
میکند الزام دارند نسبت بتجارت خودشان
مالیات بررد آمد بدهند همانطوریکه
خارجی ها در مملکت کار می کنند بمملکت
خودشان مالیات میدهند (صحیح است) دولت
باید مجلس شورای ملی و بنده را روشن
سازد که نحوه پرداخت مالیات بررد آمد
تجاری که در خارج از ایران به تجارت و
تحصیل سرمایه میبرد از بند و سرمایه پیدا
کرده اند بطور است و بنده را روشن
سازد (صحیح است) این سؤال بنده
بود.

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر
معاون نخست وزیر - همینطور
که آقای شوشتری فرمودند این سؤال را
ایشان از دولت سابق فرموده اند و متأسفانه
تا حالا جوابش بتأخیر افتاده است از نظر
اطلاع عرض می کنم که بعد از این جنگ
وضع اتباع ما در خارج بکلی عوض شده
است یعنی آتیهائی که تجارتخانه های مهمی
داشتند مثلا در آلمان یا در نقاط اشغالی
که بعد از چندین سال در حال جنگ بود
بکلی اینها یا تجارتخانه هایشان بسته شد
یا اینکه بعد از جنگ دوباره شروع کردند
به تجارت و دولت ایران با بعضی از این
ممالک هنوز ارتباط سیاسی برقرار نکرده
و قرارداد تجاری هم بسته نشده است اگر
در يك محلهائی عمل میکنند بجز تجاری که
خودشان در تهران شبه دارند که البته
اینها مشمول قانون مالیات بررد آمد میشوند
و مطابق مقرراتی که از تجار داخلی
مالیات بررد آمد میکنند از اینها هم
می گیرند اما از کسانی که در اینجا شبه
ندارند در کشوری که تجارت می کنند
مالیاتشان را در آنجا میبرند از برای اینکه
در آمد را در آنجا تحصیل میکنند ولی
در همین حال وزارت دارائی این موضوع را
مورد مطالعه قرار داده است و آیین نامه ای
هم تنظیم خواهد کرد و بکمیسیون دارائی

تقدیم میکند
نایب رئیس - آقای شوشتری
شوشتری - بطور کلی بیان
جناهمالی شاید صحیح باشد ولی از نظر
مملکت باید وزارت دارائی و دولت این
معنی را روشن کنند که کدام تاجر در کدام
محل و مشغول چه جور است مارا و بطایفه ای مان
با آن دولتی که آن تاجر آنجا مشغول
کسب و کار است چه صورتی دارد این
باید روشن شود برای اینکه شما همه
می دانیم که یک عده سرمایه دار معترمان
چون من طرفدار سرمایه داریم این را عرض
کنم يك وقتی نظرم هست مرحوم شاه
پهلوی از بنده این را سؤال کردند گفتم
وقتی قربان مملکت مملکت میشود که دو
میلیون آدم مثل معین بوشه‌ری و
امین الضرب تویب باشد والا همه اگر
امثال بنده و مشهدهی حسن حلاج و سیداناری
لات باشد مملکت درست نمیشود ولی آن
کسی که از این مملکت استفاده کرده است
و حیثیت دارد باید باصورت روشن میزان در
آمدش معلوم باشد تکلیفش روشن شود
مالیات به مملکت بدهد می دانید که الان
مالیات از فقرا گرفته می شود ثروتمندان ما
بانچه مختلف از پرداخت مالیات فرار می
کنند مأمورین ناپاک دست رشوه شان دراز
است اما در همین حال ثروتمند را باید تقویت
کرد تاجر را باید تقویت کرد سرمایه
حلال باید پیدا شود آنها دم باید مالیات
بدهند این حرف بنده بود این جواب
روشن نشد

رئیس - آقای معاون نخست وزیر
معاون نخست وزیر - يك تذکری
آقای اسلامی فرمودند که البته مورد توجه
است و جناب عالی می دانید در بسیاری از
ممالک قانون تجار صادر کننده راتشویق
می کند و تقدیر می کند و بآنها جایزه می
دهند ما از کسانی که در این جا شبه دارند
و مؤسسه شان در تهران بازا است مسلماً از این
ها طبق قانون مالیات بررد آمد مالیات
گرفته می شود اما جناب آقای شوشتری
مطلبی را که عرض کردم گویا توجه نفرمودند
ما با بسیاری از ممالک هنوز روابط سیاسی
برقرار نشده است و قراردادهای تجاری ما
بسته نشده است که ما صورت بخواهیم به
بیشم کدام يك از اتباع ما در آنجا مشغول
تجارت هستند تا این قراردادهای تجاری
بسته نشده باشد اساساً قانوناً این هادر
آن مملکت حق تجارت ندارند همین قدر
که این قراردادهای بسته شد که حتی یکی
و دو تاش باشکلاتی مواجه شده است مثل
قرارداد تجاری ایران و آلمان و ایران و
فرانسه البته اینها هر وقت گذشت همانطور
که عرض کردم باید يك آیین نامه دولت
بگذرانند که در همین حال برای تجاری که

در خارج زحمت می کشند وسایل تشویق فراهم باشد به ملکیتی هم که از حیثیت و تمدن آنجا استفاده می کنند از این استفاده های کمی کنند و عایداتی که می برند بدهند گمان می کنم که اشکال آقا فرغ شد و امیدوارم قانع شده باشید

نایب رئیس - آقای حاذقی

این سؤال اخیر بنده یک موضوع قابل توجهی است و استفاده های کمی مابقی که در مملکت هست و می توان سواست آنها را رفع کرد و چون همیشه موجب شکایت آحاد و افراد ملت فراهم می شود یک توجه جدی مبذول فرمایند موضوع سؤال حل یک دعوی است که بین یکمده از مردم تهران با شهرداری تهران است این موضوع در حدود ۱۸ سال است که در شهرداری تهران و اداره حقوقی و بین افراد مطرح است و مکرر در مکرر این موضوع مورد رسیدگی و بررسی و اتخاذ تصمیم قرار گرفته ولی افراد و اعضای که در دستگاه های ادارات هستند و بدون استفاده منافع مادی حاضر نیستند کار هیچ فردی را انجام بدهند و مانع از خانه یک همچو کاری شده اند خلاصه قضیه این است که شیخ مهدی نجم آبادی پسر مرحوم حاج شیخ هادی نجم آبادی که از اعظام علمای دانشمند و آزادیخواه ایران بوده است در هیجده سال پیش مطابق یک سند هادی که داشته است مقداری از اراضی کنار خندق تهران در نواحی راه آهن راه افتاد هشتاد نفر افراد به قطعات کوچک و دست سوم فروخته است که اینها تقسیم شده است بمساحت صدمتر و هشتاد متر و پنجاه متر و در آن لانه های کوچک کوچکی ساخته اند و آنجا ها سکونت کرده اند شهرداری تهران تجسس می کرده است که برای مدارکی مالکیت خندق و حریم خندق پیدا کند هیچ مهدی نجم آبادی از تبتی که داشته است می رود شهرداری مدعی می دهد که مطابق آن مدرک شهرداری تهران مالک تمام اراضی خندق است این یک کار خیری کرده است که بنای مالکیت شهرداری را در اراضی خندق مسجل کرده است (شوشتری - مالک بوده شهرداری) بلی مدعی که در تبتی پذیرند در شهرداری نبوده است و این مدرک را شیخ مهدی داده و این خدمت را شهرداری کرده است و خود شهرداری برداشته یک تقدیر نامه نوشته است به آقا شیخ مهدی که شهرداری طهران او شما ممنون است که یک مدرک رسمی دادید بلافاصله گریبان خود این آقا شیخ مهدی را میگیرند که این اراضی کنار خندق را هم بگیرند و میگویند که مال

شهرداری است این بیچاره می رود میگوید که من غلط کردم این کار را کرده ام این خدمت را کردم و این یک تکه زمین که من مطابق این سند از اراضی فرح آباد خریدم و بعد فروخته ام به ۸۰ نفر و آنها رفته اند تویش خانه ساخته اند ولی شهرداری گفته است که نمیشود و شهرداری دستور می دهد که بروند بیرون و این خانه های مردم را خراب کنند برای این که این تصرف غیر قانونی بوده است و اراضی مال شهرداری است حالا مدرک اصالبش همان است که آقا شیخ مهدی نجم آبادی داده است شهرداری خلاصه اینکه این آقا شیخ مهدی نجم آبادی مدعی است که با من سابقه آشنائی دارد آمد گفت یک چنین گرفتاری است و بین کمک کنید من رفتم شهرداری مراجعه کردم که بشکایت این پسر مرد رسیدگی شود اگر حق دارد رفع مزاحمت بکنند و اگر حق ندارد تمام بشود الان هشت سال تمام است بلکه ۹ سال است و در حدود شاید بیست شهرداری عوض شده است و هر شهرداری که عوض شده است من خودم چندین نوبت ملاقات کرده ام و مذاکره کرده ام که آقا رفع مزاحمت از هشتاد نفر بکنند این قضیه را روشن کند آقای عبادالسلطنه مشیر فاطمی که دروش سال پیش شهردار طهران بودند ایشان معیبت کردند صمیمیت کردند و رسیدگی کردند پیشنهاد کردند تصویب نامه ای از هیئت وزراء صادر شد که رسیدگی کنند و هر نظری حکم ها دادند قاطع باشد و هفت سال پیش این موضوع رسیدگی شد و حکم مانظر دادند و تا بحال اداره حقوقی شهرداری طهران موافقت با اجرای آن نظر نکرده است حالا لابد خواهند گفت که مسئله مهمی است تا حالا و کیل مدافع شهرداری مستشار حقوقی شهرداری برای این پرونده حساب کردیم صد و پنجاه هزار تومان از شهرداری پول گرفته اند در صورتی که اصل مبلغ این پرونده که هشتاد خانه کوچک است و شهرداری خودش متری سه تومان قیمت کرده کمتر از این مبلغ می شود یک روز آقای شیخ مهدی نجم آبادی آمد بپهلوی من گفت شما وکیل مجلس هستید و منتقد هستید ولی من میروم آنجایی گویند فایده ندارد آن رئیس وقت اداره حقوقی می گوید سه هزار تومان باید بدهی من تا من این کار پرونده را فیصله بدهم من عصبانی شدم گفتم آقای معتمد اگر تو می خواهی رفقه بدهی پس چرا پیش من آمدی زیرا کارهایی که من قبول می کنم مفت و رایگان برای اشخاص انجام میدهم و الان کارم هم زیاد است و غسته هم هستم مقصود این است که نمیخواهم داوطلب تازه ای پیدا کنم آقا شیخ مهدی گفت چه بکنم گفتم پول نده و تظلم بکن و

نیز از اراضی مزبور راه ۵۳ نفر اشخاص مختلف فروخته و موضوع در دادگستری مطرح و باصدور حکم قطعی کوچکترین اقدام بنبغ شاکی مقدور نمیباشد و آقای نجم آبادی بانظاظر بظلمت همه روزه مستقیم و غیر مستقیم شکایت نموده و در هر موقع پاسخ کافی داده شده است و با اینکه در این موضوع مستقیم شکایت نموده و در هر وقت برای امضاء شهردار وقت شهردار هوش شد و شهردار بعدی گفت که نمیشود باید کار از سر گرفته شود و الان که خدمت آقایان هستم هیجده سال از تاریخ رسیدگی این پرونده می گذرد و مثل روز اول است یعنی اگر رئیس اداره حقوقی دلش بخواهد تصویب نامه هیئت وزیران را اجرا بکنند تصویب نامه نفر مردم فراهم می شود و آسایش هشتاد نفر مردم فراهم می شود و آسایش هیجده سال دیگر این هشتاد نفر مردم شهرداری مراجعه کنند و این پسر مرد شیخ مهدی باید مدام در زحمت باشد (صدر زاده - این رئیس اداره حقوقی اسمش چیست؟) ده بار عوض شده من حالا هم نمی دانم کیست؟ خواهتم از آقای وزیر کشور که این پرونده را که تمام رسیدگی هایش شده است و حتی آقای فریدونی هم که یک وقت کفیل وزارت کشور بودند خودشان رسیدگی کرده اند و تمام کار- هایش شده است این را شهرداری تهران بنویسند چرا این را تمام نمیکنند و اسباب زحمت یک عده ای را فراهم کردند

نایب رئیس - یک موضوع را خواستم آقایان توجه کنند که اگر هر سؤالی که طرح میشود اینقدر طول بکشد سه چهار سؤال بیشتر نمیشود طرح کرد و باید سؤال دو ۳ دقیقه طول نکشد والا ۴ ماه وقت هم برای این سؤالات کافی نیست آقایان باید خیلی مختصر فرمایند. آقای وزیر کشور

وزیر کشور - شرحی که جناب آقای حاذقی فرمودند البته نسبت بدو موضوع رسیدگی خواهم کرد پسکی موضوع این که از آقای نجم آبادی پول خواستند و یکی این که بیش از ۱۵۰ هزار تومان برای این کار خرج شده است که چه باور نمیکنم ولی مدلل رسیدگی میکنم حالا اجازه میفرمادم که عین گزارش شهرداری را بخوانم و خودم دستور دادم که کمیسوی تحت نظر آقای فریدونی تشکیل شود و این کار رسیدگی شود شهرداری طهران گزارش میدهد

پاسخ سؤال مورخ ۲۵ ۸ ۲۹ جناب آقای حاذقی نماینده محترم مجلس شورای ملی طبق گزارش شهرداری تهران از سالهای قبل تا کنون آقای شیخ مهدی نجم آبادی مقداری در حدود ۷۰۰۰ متر از اراضی شوش ملکی شهرداری را تصرف و در قسمتی از آنها ایجاد بنا نموده و مقداری

سؤال بنده بوده اند در این جلسه حضور ندارند مرض کردم این سؤال در دولت آقای علاء شده است و متأسفانه بواسطه اینکه مجال نبوده باین سؤالات پاسخ داده بشود این موقع مطرح میشود و چون وزرای مسئولی که باید جواب بدهند اینجا حضور ندارند این را بنده از آقای رئیس تقاضا می کنم سؤال بنده بماند تا وقتی که وزرای مسئول باشند و بیایند جواب بدهند زیرا اگر وزرای مسئول نباشند طبیعی است آنطوری که شاید بایند موضوع مطرح نمی شود نه آقای وزیر جنک تشریف دارند و نه آقای وزیر دارائی و نه آقای وزیر پیشه و هنر از آقای دکتر فاطمی استفاده می کنم (دکتر فاطمی - چون مطلب در جریان معاکره و رسیدگی است خود آقای وزیر جنک جواب میدهند) در حال بنده میخواستم یک تذکری بدهم که آقایان اینجا متوجه باشند در زمان اهلیحضرت فقید یک موقعی یاد می آید یک آتشخانه هنک نادری آتش گرفت و قیمت این آتشخانه آنوقت در حدود صد تومان بود برای اینکه ده نفر سرهنک و نایب سرهنک و سرگرد و سروان خلع درجه شدند حالا شانزده میلیون دلار از خزانه ملت ایران، ملت بدبخت و فقیر ایران آتش گرفته اصلا معلوم نیست که دولت چه عملی کرده این را میخواستم من باب تذکر عرض کنم و تقاضا کنم که زودتر آقای وزیر جنک خودشان تشریف بیاورند این جا و جواب فرمایند.

معاون نخست وزیر - راجع باین موضوع همانطور که آقای صفائی فرمودند آقایان وزرای مسئول میبایند توضیح میدهند فقط خواستم که یک موضوع را عرض برسانم این موضوع در هیئت دولت صحبت شد و جناب آقای وزیر کار که اینجا تشریف دارند در این باب و حتی در باب اقتصادی که کارگران کرده بودند توضیحاتی فرمودند بالاخره از طرف دولت بنده مأمور شدم که پرونده را رسیدگی بکنم و بنده پس از رسیدگی نظر دادم که هیچیک از آنها نمی که در محل هستند و آنکسی که دعوی بردن مزایده را می کند نباید معاند و اگذار بشود و باید خود دولت رسماً اداره بکنند باین معنی که اصلا یک عمل صحیحی انجام ندهد فرض فرمائید مقدار سربی که استخراج می شود کیلویی شش ریال تمام میشود و بوزارت جنک می فروختند کیلویی دوازده ریال و تنها مشتری آن وزارت جنک است و مقدار مصرفش در خارج خیلی کم است و دولت الان باین دستگاه عریض و طویل که عده زیادی مستخدم دارد میتواند که بهره برداری از معادن را بسازمان برنامه باوزارت اقتصاد ملی معول بکنند و این تشنجی را که در محل بوجود آمده است از بین ببرد برای اینکه الان دو سه در آنجا افتاده اند بجای یکدیگر و هر روز برای دولت اسباب زحمت فراهم می کنند و گمان می کنم که این پیشنهاد هم مورد توجه قرار بگیرد و در حقیقت ما بتوانیم معادن سرب را هم ملی بکنیم (صفائی - معاون ملی هست) یعنی

بهره برداری آنرا خود دولت بکنند. **صفائی -** سؤال استعجال قضات را مطرح فرمایند استقلال قضات خیلی قابل توجه است.

نایب رئیس - آقای مسعودی سؤال بنده راجع بحریق مهلات شیراز است چون آقای وزیر جنک تشریف ندارند نمیتوانم آقای معاون نخست وزیر حاضرند بسؤال بنده جواب بدهند یا خیر؟ (دکتر فاطمی - چون مطلب در جریان معاکره و رسیدگی است خود آقای وزیر جنک جواب میدهند) در حال بنده میخواستم یک تذکری بدهم که آقایان اینجا متوجه باشند در زمان اهلیحضرت فقید یک موقعی یاد می آید یک آتشخانه هنک نادری آتش گرفت و قیمت این آتشخانه آنوقت در حدود صد تومان بود برای اینکه ده نفر سرهنک و نایب سرهنک و سرگرد و سروان خلع درجه شدند حالا شانزده میلیون دلار از خزانه ملت ایران، ملت بدبخت و فقیر ایران آتش گرفته اصلا معلوم نیست که دولت چه عملی کرده این را میخواستم من باب تذکر عرض کنم و تقاضا کنم که زودتر آقای وزیر جنک خودشان تشریف بیاورند این جا و جواب فرمایند.

نایب رئیس - آقای دکتر فاطمی معاون نخست وزیر جنک در این مورد توضیحات خواهد داد فقط خواستم بآقای مسعودی عرض کنم که این موضوع الان در محکمه است و خود جناب عالی که وکیل دادگستری هم هستید میدانید تا محکمه به نتیجه نهایی نرسد و نتواند رأی را بدهد آقای وزیر جنک هم نمی توانند توضیحاتی بدهند آقای وزیر جنک توضیحات مقدماتی را در این باب در مجلس سنا دادند برای اینکه آنجا هشت نفر از آقایان سناتورها سؤال کرده بودند ولی مع الوصف از ایشان مجدداً خواهیم خواست که آنچه اطلاعات هست در اختیار مجلس شورای ملی بگذارند (اسلامی - در دادرس ارتش است؟) بلی چون موضوع نظامی است باید در آنجا رسیدگی بشود بنده عرض میکنم با ایشان که پرونده تا هر کجا رسیده است بیایند عرض مجلس شورای ملی برسانند

ملک مدنی - سؤالی از آقای وزیر کشاورزی راجع بآفت سبب کرده ام و مدتی است که بنگام ریاست تقدیم کرده ام استدا می کنم که مقام ریاست اطلاع بدهید با ایشان که تشریف بیاورند.

نایب رئیس - عرض می کنم متأسفانه بانذکری که بر پرویز داده شد که آقایان

کاری متخصصین از یونان داشتیم؛ بوقع قرارداد بازرعین بسته میشد و بوقع پول آنها پرداخت میشد و کشت آن فوق العاده وسعت پیدا کرده بود اخیراً طوری شده است که دولت قریب ۵ میلیون تومان بزارع توتونکار قریب یکسال است بدهکار است واقفاً این اسباب تأثر است توتون کاری که باید پول این توتونش را بگیرد باید یکسال تمام معطل بشود و این دروآب در اناپه اش را گرو بگذارد تا بتواند معاش زندگانی خود را تأمین کند در صورتیکه شامسایانه چهارده میلیون تومان سیگار می فروشد امروز آقا افغانستان طالب سیگار شما است کویت طالب سیگار شما هستند ولی سیگار ندارند که صادر کنید من نفهیم که اصلا چطور شده است که بنامه سؤالات باید بترتیب طرح بشود بنده مدتها است که از دولتها سؤالاتی کرده ام و از اوایل افتتاح مجلس این چند سؤال شده است ، استفاده می کنم توجه فرمائید طرح بشود و این سؤالات بنده کمال اهمیت را هم دارد بنابراین دستور فرمائید که در وقت تقدیم سؤالات مطرح بشود .

نایب رئیس - بدبختانه باینکه آئین نامه در دست شماست مطالعه فرموده اید اگر توجه فرمائید سؤال آقا در دولت قبل بوده ، مطابق همان آئین نامه در دست آقا هست هر نماینده ای سؤالی را که از دولت وقت کرده اگر در دولت بدهم بخواهد آن سؤال مطرح شود باید بدارالانشاء اطلاع بدهد که در دولت بدهم تأیید شود (پیراسته - اطلاع دادم) نفرینند اید (صدر زاده - در مسافرت بودند) آقای امینی - کدام سؤال است - بنده سؤال زیادی کرده ام چون مدتی است از سؤالات گذشته است بنده فراموش کردم که مربوط به سؤالی است (نایب رئیس - مربوط به بیخانیات است) بلی مربوط به بیخانیات است می خواستم بآقایان عرض کنم که موضوع دخانیات را در این مملکت باید دولت نسبت بآن اهمیت قائل شود در حدود اهمیت نفت باشد ، یعنی دخانیات نفت دوم است ، باین معنی که با وضع فعلی که بسیار بد اداره میشود در سال قریب ۱۸۰ میلیون تومان از عواید بودجه دولت مربوط به بیخانیات است و اگر خوب اداره شود تا ۵۰۰ میلیون معادل دارد بنابراین یکی از اموری است که باید دولت توجه بکنند .

و اگر این قسمت را خوب اداره کنند باور فرمائید نفت دوم است برای این مملکت بنده خاطر می آید در زمانی که دکتر فرید لیب این جا را تأسیس کرد (یک نفر از نمایندگان - حالا آنجا است) نمی دانم کجا است در گیلان در قسمت توتون

موضوع نفت نیست که همه کار خودمان را بگذاریم کنار درستگامی معاون و مدیر کل دارد بودجه دارد و شما اینها را توجه نمیکنید بعنوان اینکه چون موضوع نفت مطرح است بنده استدعا میکنم این قضایا را سرسری نگیرید و حتی که یک استان زمینش معلوم نبود و مردم نگران بودند بنده نمی دانم که اهمیت موضوع تا چه حد می باشد و این قسمت مهمترین موضوع تا چه حد می باشد و

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر بفرمائید

معاون نخست وزیر - همانطور که خود آقای امینی فرمودند ۱۳۰ سؤال الان در روی میز آقای رئیس در مجلس هست که از اول دوره ۱۶ تا کنون جمع آوری شده و این مطالبی هم که فرمودید راجع بتوتونکار و جای کار در این مطالب خود آقای می دانید که دولت حاضر کوچک ترین مسئولیتی ندارد مطالبی را که تذکر فرمودید تمام اینها اد داشت خواهد شد البته تمام اینها و دولت تا اولین فرصت اقدام خواهد کرد و آن قسمتها یک فرمودید راجع بجای و سیکار و فرمودید که بنده هم تشخیصی بجای و سیکار را ندیدم عرض میکنم که جناب آقای وزیر دارائی تشریف می آورند و توضیحات مقتضی را بر عرض آقایان میرسانند فقط خواستم آقای امینی عرض کنند که اینک فرمودید دولت تمام وقت خود را صرف نفت کرده است مثل اینکه جناب عالی تصور فرمودید که این يك كلو کوچک است که دولت وقتش را صرف کرده است باور بفرمائید که صدی ۹۰ وقت جلسات دولت صرف این موضوع و تمام اشکالات و گرفتاریهایی که ما داریم می شود که خود جناب آقای امینی هم يك قسمت آن اشاره فرمودند راجع بشکایات جای کاران و توتون کاران اطلاع دارید و بنده یقین دارم اگر آن قسمتی را که آقای فرمودید که تمام وقت دولت صرف نفت است که انشاءالله خوبی و خوشی خانه پیدا خواهد کرد و سؤالی که فرموده ایندو اینکه الان آقای وزیر دارائی اینجا تشریف ندارند آقای وزیر دارائی سه روز است تمام وقتش صرف تهیه مقدماتی است که کمیسیون باید تهیه کند که آن هدهای که از انگلستان که يك قسمتی آمده اند تهران وعده دیگری امروز خواهند آمد مقدمات این کار فراهم گشته آقای تصدیب بفرمائید که اگر خدای نکرده سؤال آقای ۱۲۷۰ مامانده است چند روز دیگر هم بماند آقای وزیر دارائی تشریف می آورند و توضیحات لازم را بر عرض می رسانند (امینی) لاف لاف رئیس بانک کشاورزی را تا یکید بفرمائید باین قسمت توجه کنید)

نایب رئیس - آقای مقرر فرمائید

داشتم که باید آقای وزیر کشاورزی بیایند

نایب رئیس - آقای صفائی بفرمائید

صفائی - متأسفانه سؤال دوم بنده هم مربوط بوزارت دادگستری است که جناب آقای وزیر دادگستری تشریف ندارند پس از دوسه ماه وقت و انتظار و صحبت وعده که يك جلسه برای پاسخ سؤالاتها تهیه بشود معین شد متأسفانه آقایان وزراء تشریف نیاوردند البته بنده متکرر این نیست که آقایان کار دارنوشاید کارشان لازمتر از این باشد که پاسخ سؤالات ما بدهند ولی تصدیق بفرمائید که اگر اینطور بشود می بایست اعلامی کردید که سؤالات آقایان نمایندگان برای جلسه دیگری معین بشود در حالی که يك جلسه معین شده است برای پاسخ سؤالات متأسفانه امکان ندارد که پاسخ تمام سؤال آقایان را جناب آقای دکتر فاطمی بدهید لاجرم محفوظ از تمام وزارتخانه ها که مستحق این عمل مثل این است که ما سؤال کردیم و جواب داده نشده است سؤال بنده از آقای وزیر دادگستری راجع باستقلال قضات بود هم صحبت می کنیم راجع باستقلال قضات و بر عرض آقایان میرسانند فقط خواستم آقای امینی عرض کنند که اینک فرمودید دولت تمام وقت خود را صرف نفت کرده است مثل اینکه جناب عالی تصور فرمودید که این يك كلو کوچک است که دولت وقتش را صرف کرده است باور بفرمائید که صدی ۹۰ وقت جلسات دولت صرف این موضوع و تمام اشکالات و گرفتاریهایی که ما داریم می شود که خود جناب آقای امینی هم يك قسمت آن اشاره فرمودند راجع بشکایات جای کاران و توتون کاران اطلاع دارید و بنده یقین دارم اگر آن قسمتی را که آقای فرمودید که تمام وقت دولت صرف نفت است که انشاءالله خوبی و خوشی خانه پیدا خواهد کرد و سؤالی که فرموده ایندو اینکه الان آقای وزیر دارائی اینجا تشریف ندارند آقای وزیر دارائی سه روز است تمام وقتش صرف تهیه مقدماتی است که کمیسیون باید تهیه کند که آن هدهای که از انگلستان که يك قسمتی آمده اند تهران وعده دیگری امروز خواهند آمد مقدمات این کار فراهم گشته آقای تصدیب بفرمائید که اگر خدای نکرده سؤال آقای ۱۲۷۰ مامانده است چند روز دیگر هم بماند آقای وزیر دارائی تشریف می آورند و توضیحات لازم را بر عرض می رسانند (امینی) لاف لاف رئیس بانک کشاورزی را تا یکید بفرمائید باین قسمت توجه کنید)

معا که کرد و بهسکه انتظامی فرستاد و او را تعقیب کرد و از کار بر کنار نمود (صحیح است) والا بصرف اینکه زیدی مربوط بفلان جبهه ای شکایت بکنند و آقای وزیر دادگستری او را احضار کنند سنک روی سنک بند نمی شود پس بفرمائید استقلال قضات شوخی است این کار واقعا يك کار عجیبی است که ما حقوق قضات را از يك طرف بخواهیم اضافه کنیم و طرح استقلال قضات بیاوریم طرح استقلال قضات امضاء کنیم ولی عملاً اینکارها بشود عرض کردم من نسبت به آقای هیئت حسن ظن دارم و ایشان را از قضاتی میدانم که حقیقه نمیخواهند تغلفی بشود ولی اوضاع و احوال و جریان طوری شده که بعقیده من در دولت جناب آقای دکتر مصدق وزیر اختیار ندارند و کار بدست افراد غیر مشغولی است که ایداً وزراء از جریانش اطلاع ندارند و من حاضر اینجا عرض کنم حالا آقای دکتر فاطمی تکذیب خواهند فرمود که اشخاص غیر مشغول خارج از کابینه کاری نمیکنند بنده مدرک دارم که اشخاص غیر مشغول خارج از کابینه اعمال نفوذ کرده اند قضات را از کار بر کنار کردند که وزراء ابدأ خبر نداشتند و ابدأ از آن جریان راضی نبودند بنابراین بنده از آقای دکتر فاطمی خواهش می کنم که این موضوع را صرفاً تکذیب نفرمائید مطالعه بفرمائید لاف لاف نیست و صورت را بایشان میدهم چون نمیخواهم بحث از جریان عادی خارج بشود ولی قبول بفرمائید که اینطور است الان کار درست وزراء نیست و از جریان عادی خارج است و در خارج عمل میشود و این کار صحیح نیست ما میخواهیم حرف بزیم موضوع نفت در میان می آید و موضوع تشنج و وحدت از جناب آقای دکتر مفملی استدعا می کنم توجه بفرمائید آرزوی بیانی فرمودید راجع بوحدهت نمایندگان این حرف بسیار صحیح است ولی این نصیحت را بهدو طرف بفرمائید يك طرفی که وحدت نمی شود وزراء که اینطور جریان خارج که اینطور تا حرف هم بزیم میگویند نفت نفت اینک زندگی نشد نفت در دست هیئت مختلطی است که قدرت در دست هیئت مختلطی است که قدرت دارد مجلس هم دنبال آنها هست مجلسین بالاتفاق باجاری ملی شدن و اجرای ۹ ماده رای دادند و تا آخرین دقیقه هم دنبال اجرای این جریان هستند و ایراداتی که ما بدولت میکنیم مربوط بآن حساب نیست نسبت به قضیه نفت تمام ملت ایران تامل نمایندگان مجلسین دنبال این کار هستند ولی این دلیل نیست که معاون فلان وزارتخانه يك عملی کرد حرف بزیم این چه ربطی بموضوع دارد مثل ضریح حضرت عباس

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

دکتر بقائی - باید بگوئید ما هم تعقیب میکنیم صفائی چه بکنیم؟

دکتر بقائی - باید بگوئید

نایب رئیس - آقای معاون نخست وزیر بفرمائید

معاون نخست وزیر - هنوز آقای صفائی صورتش را به بنده مرحمت نفرموده اند که به بینم آن صورت چیست و در چه مورد است ولی میخواستم آقای صفائی عرض کنم الان ۳ نفر از آقایان تشریف دارند و آقایان حاضر و شاهند که نه تنها از طرف کسی حتی از طرف شخص آقای نخست وزیر کوچکترین دخالتی در وزارتخانه ها نیست (صفائی) بنده هم گفتم که آقای نخست وزیر مداخله ندارند اگر آقای نخست وزیر مداخله کنند اوضاع بهتر میشود و هر يك از آقایان وزراء در وزارتخانه های خودشان کمال استقلال را دارند همیشه از آقایان استدعا کرده ایم و درخواست کرده ایم که هر موقعی ایرادی میخواهند بفرمائید و توضیح مطلبی را می خواهند بفرمائید با کمال میل آن مشورتی را که می فرمائید و نصیحتی را که میکنید دولت می پذیرد و اگر چنانچه آقای صفائی اطلاع دارند که يك شخص غیر مشغولی در يك موردی دخالت کرد بنده از آقایان استدعا میکنم اینجا تشریف بیاورید و بفرمائید دولت جداً مطلب را تعقیب میکند برای اینکه دولت جناب آقای دکتر مصدق بهیچوجه باصول هرج و مرج و آتار شیبم معتقد نیست و برای بقای يك مملکت باید دولت قوت داشته باشد و قوتش را در راه بقای مردم و مملکت و رفاه مردم صرف میکند و هر شخص غیر مسئولی که بخواهد در امور دولت مداخله کند بهر عنوان و بهر طریق که باشد البته دولت تعقیب خواهد کرد و بنده از آقایان استدعا میکنم اینصورت را به بنده لطف بفرمائید و اگر چنانچه عمل نکردم خواهش می کنم در جلسه آینده بفرمائید

صفائی - چندین یادداشت آمده است که در هر يك نوشته اند چند تغلف شده است

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

نایب رئیس - آقای مقرر بفرمائید

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده خیلی خود وقتم که آقای امینی این سؤال را مطرح فرمودند برای اینکه قضیه خرید ۶۰۰ تن گند در دولت که دولت خواسته بود و بایستی الان در تهران و در سازمان برنامه حاضر میبود که مبارزه با مالاریا ادامه پیدا بکند واقعا باید بنده اعتراف بکنم که سازمان برنامه و مقامات مسئول دیگر در این کار کمال قصور را بخرج داده اند (صحیح است) دولت بایستی دوسه ماه قبل ۶۰۰ تن گند خریداری میکرد که ادامه مبارزه مالاریا در نقاط مختلف بتواند پیشرفت کند با کمال تأسف این کار را نکردند توفیقی که آقای امینی این سؤال را کردند بلا فاصله برورند این امر را خواستیم دیدیم از ۶۰۰ تن گند ددت که مورد احتیاج بوده است ۲۰ تن فقط موجودی بوده است (دانش بزرگ نیا) فرورشته نبوده) و در این قسمت فرورشته فرمودید از همان فرورشته های که همین الان خریداری کرده اند اگر سه ماه پیش خریداری میکردند موضوع باینصورت در نیامد و کمال تأسف است که موقعی گند ددت تهران خواهد رسید که سرمایه ها را گشته و موقع اینکار گذشته است بنابراین امروز تلگرافی جناب آقای نخست وزیر بجناب آقای انانظم کردند که اگر اینکارخانه ای که حاضر باشد که ۲۰۰ تن را با زودتر بدهد شما بوسیله هواپیمای حمل کنید و اگر چنانچه آن کارخانه حاضر نباشد از بازار آزاد خریداری بکنید و با اولین فرصت بفرمائید

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده از جریان این پرونده مطلع نیستم خود آقای وزیر دادگستری جواب خواهند فرمود

نایب رئیس - آقای امینی ابو القاسم امینی - بنده سؤالی کرده بودم از دولت راجع بگردد دولت

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده از جریان این پرونده مطلع نیستم خود آقای وزیر دادگستری جواب خواهند فرمود

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

مورد توضیحاتی بفرمائید

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده خیلی خود وقتم که آقای امینی این سؤال را مطرح فرمودند برای اینکه قضیه خرید ۶۰۰ تن گند در دولت که دولت خواسته بود و بایستی الان در تهران و در سازمان برنامه حاضر میبود که مبارزه با مالاریا ادامه پیدا بکند واقعا باید بنده اعتراف بکنم که سازمان برنامه و مقامات مسئول دیگر در این کار کمال قصور را بخرج داده اند (صحیح است) دولت بایستی دوسه ماه قبل ۶۰۰ تن گند خریداری میکرد که ادامه مبارزه مالاریا در نقاط مختلف بتواند پیشرفت کند با کمال تأسف این کار را نکردند توفیقی که آقای امینی این سؤال را کردند بلا فاصله برورند این امر را خواستیم دیدیم از ۶۰۰ تن گند ددت که مورد احتیاج بوده است ۲۰ تن فقط موجودی بوده است (دانش بزرگ نیا) فرورشته نبوده) و در این قسمت فرورشته فرمودید از همان فرورشته های که همین الان خریداری کرده اند اگر سه ماه پیش خریداری میکردند موضوع باینصورت در نیامد و کمال تأسف است که موقعی گند ددت تهران خواهد رسید که سرمایه ها را گشته و موقع اینکار گذشته است بنابراین امروز تلگرافی جناب آقای نخست وزیر بجناب آقای انانظم کردند که اگر اینکارخانه ای که حاضر باشد که ۲۰۰ تن را با زودتر بدهد شما بوسیله هواپیمای حمل کنید و اگر چنانچه آن کارخانه حاضر نباشد از بازار آزاد خریداری بکنید و با اولین فرصت بفرمائید

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده از جریان این پرونده مطلع نیستم خود آقای وزیر دادگستری جواب خواهند فرمود

نایب رئیس - آقای امینی ابو القاسم امینی - بنده سؤالی کرده بودم از دولت راجع بگردد دولت

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده از جریان این پرونده مطلع نیستم خود آقای وزیر دادگستری جواب خواهند فرمود

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

در آسایشگاهها و بنگاههای ملی و بجای پذیرائی بشوند از آنها نگاهداری بکنند با يك تشریفاتی افتتاح شده است ساختمانی شده است یکی دو دهه هم خوب بنده عبادت بانکی ملی هم بوده است (فرمودی) - بنده تمام مسئولین از هر کجا باشد مسلماً آقای پناهی تعقیب می شوند برای اینکه اگر این باشد در موقع سرما گرد ددت تهران خواهد رسید که بهیچوجه فایده ای ندارد در هر صورت خراستم با آقایان عرض کنم که تلگرافی با آقای انانظم و همچنین با آقای مجید نمازی شده که بلافاصله در آنجا هر صورتی هست اقلاد ددت تن کرد ددت ببارساند برای اینکه ماهیانه ۸۰ تن مصرف دارند باین اکتیوی که دارند می توانند هشتاد تن مصرف بکنند از طرف دیگر دولت امریکا هم قول داده است که ۱۰۰ تن ببارساند تا حدود ۲۵۰ تن ببارساند که يك بکنند و مقداری از این را بوسیله هواپیمای برسانند و من امید وارم که با این ترتیب رفع نگرانی از نماینده محترم بشود

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده از جریان این پرونده مطلع نیستم خود آقای وزیر دادگستری جواب خواهند فرمود

نایب رئیس - آقای امینی ابو القاسم امینی - بنده سؤالی کرده بودم از دولت راجع بگردد دولت

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

دکتر فاطمی (معاون نخست وزیر) - بنده از جریان این پرونده مطلع نیستم خود آقای وزیر دادگستری جواب خواهند فرمود

شده تا بخواهیم يك حرفی بزیم میگویند نو آقا گفتی ضریح نجس است این که نشد هر امعالی انجام میدهند ما بخواهیم بگوئیم بگویند دولت آقای دکتر مصدق است نفت متزلزل میشود نفت خراب می شود آقا اینطور نیست ما قسم میخوریم که آقای دکتر مصدق مرد شریفی است و دنبال نفت هستیم و وحدت را از دست نمیدهیم ملت ایران دنبال اجرای این قضیه است ولی صحیح نیست که از این اصل کلی که مورد اتفاق است سوءاستفاده بشود هزار کار میشود و باید حرف نزد بازم سکوت میکنیم بازم حرف نمیزنیم

بایستی در یکی از نقاط بیلاقی وسیله راحتی آنها فراهم شود و این عملی که درین موقع انجام شده یک عمل بسیار وحشیانه بوده و چون موقعی است که دستهای انتریک خارجی هم در این مملکت خیلی مشغول فعالیت است که ایران را در دنیا یک ملت بیقانون و بدون رعایت اصول انسانیت معرفی کند من مطمئن هستم که دستگاههای خارجی هم بوده است که چهار نفر احمق را آلت کرده برای این شرارت موقع نفت است انواع و اقسام بازی میکنند یکی هم همین بازی است که ما را در دنیا خواسته باشند بی آبرو معرفی کنند که یک عده ای نسبت به مسلولین و آسایشگاه آنها این نحو حرکات پر رذالتی را انجام بدهند و این مسئله یک مسئله جنایت و جرم کوچکی نیست این مسئله ایست که بعقیده من دولت باید محرکین آنها را تعقیب بکند ریشه این هارا پیدا بکند که چه اشغالی روز جمعه اسبق موجب و مسبب این واقعه شده اند و مباشرین کار و عاملین آن را شدیداً مجازات کند بملاوه آندستگاه و آن ساختمان را بهمان صورتی که بود باید دولت لایحه ای تهیه بکند و بیاورد به مجلس و آنجا بسازد و اگر همسایه های آنجا کرامت دارند که همسایه مسلول باشد از آنجا بروند ما مسلولین را مقدمتر میدانیم از اینکه آنها بخواهند مستقلات ترقی بکنند و یاد را اثر بودن آسایشگاه قیمت مستقلات یا عایدات کم باشد این است که از جناب وزیر کشور سؤال کردم که چه اقدامی درین موضوع شده است و آیا محرکین و مسببین اینکار که مسلمانانند

خارجی منتهی خواهد شد کشف کرده و تعقیب کرده اند یا نه ؟
ناظر زاده - در جنگ هم بیمارستان هارا رعایت میکنند
نایب رئیس - آقای وزیر کشور
وزیر کشور (سر لشکرزاهدی) - بنده متأسفانه گزارشی که در اینخصوص تهیه شده بود همراه نیاوردم ولی بطور اجمال برای جواب جناب آقای حائری زاده موضوع را بعرض میبرسانم اولاً این عملی که در نیاوران شده منصفانه باید گفت که یک عمل بسیار بدی بوده و برخلاف انصاف و قانون بوده است اما باید گفت که این موضوع سه چهار سال است که سابقه دارد یعنی اهالی نیاوران معترضند که چرا آسایشگاه مسلولین در نزدیک باغ و خانه آنها ساخته شده و شاید تصور می کنند بهمین دلیل خانه و ملک آنها قیمتش از دست رفته و نمی خرنند البته چندین دفعه شکایت کردند حتی بطور اجتماع آمدند و از طرف مقامات مسئول بانها تذکر داده شد که این معامله ایست که اعلیحضرت همایونی کرده اند تا وقتی که جای بهتری برای اینکار تهیه نشود نمی شود آنها را خارج کرد مخصوصاً مسلولین که در آنجا بستری بوده و استراحت میکنند اما آنها هر روز این شکایت خودشان را تجدید می کردند و البته دستهایی بود که آنها را تحریک میکرد ولی تا بحال معلوم نشده که دست خارجی یا سیاسی در کار باشد همانطور که فرمودند در جمعه اسبق یکمده ای اول آمدند خواستند وارد آسایشگاه شوند البته ۷ نفر مأمور در ابتدای امر از طرف شهر باجی در آنجا بودند و این ۷ نفر مانع

شدند و آنها رفتند یک عده زن شاید صد نفر صد و پنجاه نفر زن با خود همراه آورده و حمله کردند آنها با این عده و موفق شدند که وارد شوند و ۷ نفر مأمور را مجروح کردند و یک نفر افسر را که در آنجا بود زودن تا وقتی که کلانتری شیران مطلع شود آنها همه مجسمه هارا شکستند و یکمده ای از دو اها را در استخر ریختند و مانع از آسایش و راحتی مسلولین بیچاره شدند و البته همان طور که عرض کردم عمل خلافی بود و در نتیجه این عمل ۲۱ نفر از محرکین را گرفته و تعویب داد سرا دادیم و الان در آنجا مورد تعقیب هستند معدک چون غفلت و قصوری از طرف مأمورین شده بود رئیس کلانتری شیران را منفصل کردیم و تحت تعقیب قرار دادیم و رئیس پاسگاه نیاوران که غفلت کرده بود منفصل کرده و تحت تعقیب قرار دادیم و ۷ نفر پاسبان آنجا را تحت تعقیب قرار داده ایم و بنده هنوز امیدوارم که اشخاص دیگری هم که محرک این جریان بوده و پیدانکرده ایم آنها را هم پیدا کرده و برای تعقیب بداد سرا بفرستیم مأمورین را که جناب آقای حائری زاده از آنچه که تا بحال انجام گرفته راضی بوده که ماهم موفق بشویم آنچه که لازم تعقیب و تنبیه این جور اشخاص است انجام بدهیم (احسنت).
نایب رئیس - البته آقایان توجه دارند که شماره سؤالاتی که اینجانبت شده ۱۴۶ سؤال است که تعدادی ازین سؤالاتها مطابق آئین نامه تقاضا نشده است که برای دولت فعلی فرستاده شود این است آنهایی که تقاضا شده مطرح می شود آقای ملک مدنی و آقای مخبر فرهمند یک سؤالی راجع باقت

سن در نقاط غرب کردند جناب آقای ملک یادداشتی مرقوم فرمودند که با حضور آقای وزیر کشاورزی باید باشد حالا آقای مخبر فرهمند جناب عالی اگر طرح میفرمائید بفرمائید
مخبر فرهمند - آقای وزیر کشاورزی باید باشد.

نایب رئیس - بسیار خوب آقای معاون نخست وزیر.

دکتر فاطمی - در جلسه اسبق مجلس شورای ملی جناب آقای عبدالقادر آزاد دو سؤال از دولت کرده بودند که بنده خدمت آقای رئیس هم عرض کردم که اگر برخلاف نظام نامه نباشد سؤالات ایشان چون تاحدی قابل اهمیت است دولت حاضر است جواب بدهد و در جلسه گذشته هم عرض کردم حالا هم موقعی که مجلس اجازه بفرمائید دولت راجع بسؤالات ایشان که یکی راجع به خلع ید و یکی هم راجع باستاندارقارس است جواب بدهد.

نایب رئیس - عرض کردم این سؤالات بترتیب نمره است سؤال آقای آزاد شماره اش ۱۴۰ است و هنوز نوبت به سؤال ایشان نرسیده.

شوشتری - سه شنبه دیگر را برای سؤالات تعیین بفرمائید که آقایان وزراء هم بیایند و جواب بدهند.

(۷ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه)

نایب رئیس - اگر آقایان موافقت بفرمایند جلسه را تعطیل می کنیم جلسه آینده پنجشنبه ساعت ۹ و سه شنبه هفته آینده هم برای سؤالات خواهد بود.

(مجلس مقارن ظهر تعطیل شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**